

บทสรุป และ ข้อคิดเห็น

บทสรุป

การมีตลาดหลักทรัพย์เป็นสิ่งที่ช่วยให้ธุรกิจสามารถระดมเงินทุนได้ง่ายขึ้น กล่าวคือ ตลาดหลักทรัพย์จะช่วยให้หลักทรัพย์ (ได้แก่หุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธิ หุ้นกู้ พันธบัตรรัฐบาล) สามารถซื้อขายได้ง่าย ภัยเหตุนี้จึงเป็นสิ่งจูงใจให้ประชาชนผู้มีเงินออมหรือสถาบัน เกิดความนิยมลงทุนซื้อหลักทรัพย์ ทำให้ธุรกิจสามารถหาเงินทุนโดยการออกหลักทรัพย์ใหม่ (Primary Securities) สามารถระดมได้มากขึ้นเมื่อต้องการทุนเพื่อขยายกิจการ และขณะเดียวกันก็จะช่วยให้เกิดความมั่นคงในฐานะการเงินแก่ธุรกิจมากขึ้น เพราะสามารถเลือกแหล่งเงินทุนได้ตามความเหมาะสมและประหยัดค่าใช้จ่ายทางการเงินได้มากขึ้น

จากการศึกษาถึงบทบาทของตลาดหลักทรัพย์ในการช่วยระดมทุนแก่ธุรกิจนั้น โดยการศึกษาจากข้อมูลต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วพอจะสรุปได้ดังนี้

1. การออกหลักทรัพย์ใหม่จำหน่ายแก่ประชาชนทั่วไป และแก่ผู้ถือหุ้นเดิมจะเห็นได้ว่าภายหลังจากมีตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีการขายหลักทรัพย์ใหม่เพื่อจำหน่ายแก่ประชาชนผู้ลงทุนและสถาบันมากขึ้น เมื่อเทียบกับระยะเวลาก่อนจะมีตลาดหลักทรัพย์ฯ
2. จากอัตราส่วนต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วในบทที่ 5 แสดงให้เห็นว่า มีการใช้เงินทุนโดยการเพิ่มทุน มากกว่าการกู้ยืมจากเจ้าหนี้ ส่วนการกู้ยืมนั้น นิยมการกู้ยืมระยะสั้น มากกว่าการกู้ยืมระยะยาว การใช้เงินทุนที่ได้มาจากส่วนของเจ้าของมีการใช้เงินทุนที่มาจากกำไรสะสมเพิ่มขึ้นมากกว่าการใช้เงินทุนที่ได้จากการเพิ่มทุนนอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นว่า ยังสามารถประหยัดค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยได้มากขึ้น

3. ปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มียอดการ
ซื้อขายเพิ่มขึ้นทุก ๆ ปี และเพิ่มในอัตราสูงมาก โดยเฉพาะปี 2520 เดือนพฤศจิกายน
มียอดซื้อขายบางวันมีมูลค่าสูงกว่าหนึ่งพันล้านบาท แสดงให้เห็นว่าตลาดหลักทรัพย์ฯ ช่วย
ให้ประชาชนผู้มีเงินออม และสถาบันให้ความสนใจในหลักทรัพย์มากขึ้น และช่วยให้เงิน
ซึ่งอยู่นอกระบบเข้ามาอยู่ในตลาดมากขึ้น

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้เปิดดำเนินการมาตั้งแต่ 30 เมษายน 2518
ถึงปี 2521 เป็นเวลา 3 ปี ตลอดระยะเวลาแห่งการดำเนินงานที่ผ่านมา พอจะสรุปผลดี
และผลเสียที่เกิดขึ้นดังต่อไปนี้

ผลดี

1. ธุรกิจต่าง ๆ สามารถจัดหาเงินทุนได้ง่ายขึ้นเมื่อต้องการเงินทุน

คงจะเห็นได้จากในปี 2520 และ 2521 ภาวะเศรษฐกิจในขณะนั้นอยู่ในภาวะ
เงินเฟ้อ ปริมาณเงินในตลาดมีมาก และอัตรากอปรทบดอกเบี้ยค่า รัคัรบราคาหุ้นในตลาดมีราคาสูง
มาก ยอดซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านตลาดฯ ในแต่ละวันมีมูลค่าสูงมาก ทำให้มีการเพิ่มทุนของ
บริษัทจดทะเบียนฯ และบริษัทที่มิได้จดทะเบียนฯ อย่างมาก เพื่อจำหน่ายแก่ผู้ถือหุ้นเดิมและ
แก่ประชาชนทั่วไป ปรากฏว่าได้รับความสนใจจากมหาชนมาก เช่นการจำหน่ายหุ้นสามัญ
ของธนาคารกสิกรไทย ของบริษัทมาบุญครองอบฟิชและไซโล (เป็นบริษัทซึ่งยังมีได้เป็น
บริษัทจดทะเบียนฯ ในขณะนั้น) การจำหน่ายหุ้นสามัญของบริษัทสหยูเนี่ยนและอื่น ๆ ผล
ปรากฏว่า ในวันแรกที่เปิดการจำหน่าย สามารถจำหน่ายได้หมด และมีบางบริษัทที่มีผู้จอง
ซื้อหุ้นมากเกินกว่าจำนวนที่เสนอขาย ทำให้ต้องใช้วิธีการจับสลากใบจองซื้อหุ้น เพื่อจัดสรร
หุ้นให้แก่ผู้จองซื้อ

ในอดีต ก่อนที่จะมีตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย การจำหน่ายหุ้นสามัญจะกระทำ
ได้ไม่มากนัก แม้แต่การจำหน่ายหุ้นสามัญของธนาคารพาณิชย์ซึ่งเป็นกิจการที่มั่นคงและให้ผล

การดำเนินงานก็ก็ตาม แต่ก็ยังไม่ค่อยมีใครให้ความสนใจที่จะซื้อหุ้นเหล่านั้น ส่วนใหญ่จะอาศัยเพื่อนฝูงหรือญาติช่วยกันซื้อหุ้นเหล่านั้น

2. ตลาดหลักทรัพย์ฯ ช่วยให้ธุรกิจต่าง ๆ มีความมั่นคงในฐานะการเงิน

ธุรกิจสามารถจะเลือกแหล่งเงินทุนที่จะใช้ได้เหมาะสมกับความต้องการได้ เช่น ธุรกิจสามารถจะออกหุ้นสามัญหรือหุ้นบุริมสิทธิจำหน่ายแทนการกู้ยืมจากบุคคลภายนอกซึ่งจะช่วยให้ฐานะการเงินของกิจการมีความมั่นคงขึ้น หรือแม้แต่การกู้ยืมจากเจ้าหนี้ก็อาจจะกู้ยืมได้ง่ายขึ้นเนื่องจากมีตลาดหลักทรัพย์สามารถรูราคาราของกิจการได้ ด้ราคาตลาดของกิจการดี และมั่นคงเจ้าหนี้ก็ให้ความเชื่อถือมากขึ้น

3. ตลาดหลักทรัพย์ช่วยให้มีบริษัทมหาชนมากขึ้น

การมีตลาดหลักทรัพย์เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนเป็นเจ้าของในกิจการต่าง ๆ มากขึ้น กล่าวคือธุรกิจต่าง ๆ ยังมีลักษณะเป็นแบบครอบครัวมาก เมื่อบริษัทเหล่านั้นเข้ามาจดทะเบียนในตลาด ทำให้ประชาชนทั่วไปเข้าไปเป็นผู้ถือหุ้นมากขึ้น เมื่อมีผู้ถือหุ้นมาก ๆ จะช่วยให้เป็นบริษัทมหาชนมากขึ้น

4. ตลาดหลักทรัพย์ ช่วยให้เงินออมของประชาชนนอกระบบให้เข้ามาอยู่ในระบบมากขึ้น

แต่เดิมนั้นค่านิยมของสังคมไทยนิยมการลงทุนในเพชรทอง ที่ดิน และการปล่อยกู้นอกตลาด หรือการเล่นแชร์ เมื่อมีตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เงินนอกระบบเหล่านี้บางส่วนจะถูกนำมาลงทุนในหลักทรัพย์ต่าง ๆ แสดงให้เห็นว่า ตลาดหลักทรัพย์ฯ ช่วยให้เงินทุนของประเทศที่มีอย่างจำกัดถูกนำไปใช้ในทางที่มีประสิทธิภาพ และเป็นประโยชน์ต่อระบบเศรษฐกิจ เพื่อปริมาณเงินเข้ามาอยู่ในตลาดมากขึ้นทำให้รัฐสามารถจะใช้นโยบายการเงินและการคลังเพื่อช่วยแก้ไขเศรษฐกิจได้สำเร็จผลตามเป้าหมายได้มากขึ้น

ขอเสีย

เนื่องจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีความเจริญเติบโตเร็วเกินไป จนเป็นที่น่าวิตกว่า ตลาดหลักทรัพย์ฯ จะเจริญเติบโตและพัฒนาไปในแนวทางที่ไม่ดี ดังเช่นตลาดหลักทรัพย์ที่เกิดขึ้นในหลายประเทศ จากผลการดำเนินงานที่ผ่านมาพอจะสรุปข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นดังต่อไปนี้คือ

1. ผู้ซื้อและผู้ขายหลักทรัพย์ยังขาดความรู้เกี่ยวกับหลักทรัพย์

แต่เดิมมาประชาชนไม่ค่อยให้ความสนใจในหลักทรัพย์เท่าใดนัก และยังไม่รู้จักถึงวิธีการซื้อขายหุ้นว่าเป็นอย่างไร มีความคิดว่าการซื้อขายหุ้นเป็นเรื่องของคนรวย ต่อมาในปี 2520 และ 2521 เป็นระยะที่ตลาดกำลังเจริญรุ่งเรือง เนื่องมาจากหลายสาเหตุที่กล่าวแล้ว ประชาชนผู้ลงทุนในระบะนั้นได้ให้ความสนใจในตลาดหุ้นมาก มีการซื้อขายหลักทรัพย์เพื่อลงทุนและเพื่อเก็งกำไรมากขึ้น และการเก็งกำไรของประชาชนผู้ลงทุนในระยะที่ตลาดกำลังเจริญรุ่งเรืองในระบะนั้นเป็นการเก็งกำไรที่ไม่มีเหตุผลสมควร การซื้อขายหุ้นอาศัยความเสี่ยงภัยแต่อย่างใดเดียวเพื่อตัดสินใจซื้อหลักทรัพย์ ถ้าหลักทรัพย์นั้นขึ้นก็กำไร ถ้าหลักทรัพย์ที่ซื้อไว้ลงก็จะขาดทุน เหมือนกับการพนันชนิดหนึ่ง การซื้อนั้นมีได้คำนึงถึงมูลค่าที่แท้จริงของหลักทรัพย์และผลตอบแทนว่าจะคุ้มกับการลงทุนหรือไม่ เมื่อมีการทำราคาให้สูงขึ้น ผู้ที่ซื้อหุ้นนั้นไว้ก่อนจะมีกำไร ส่วนผู้ที่ซื้อทีหลังเมื่อราคาสูงมากแล้วและไม่มีเหตุผลอื่นที่จะมารองรับราคานั้นแล้ว ราคาของหุ้นจะลดลงทำให้เกิดการขาดทุน

2. การกระทำสิ่งที่ไม่สมควรของกรรมการบริหารของบริษัทจดทะเบียนฯ

ในช่วงปี 2520 และ 2521 มีการเพิ่มทุนของบริษัทจดทะเบียนฯ ต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก ปรากฏว่ามีกรรมการของบริษัทเหล่านี้บางบริษัท เก็งกำไรในหุ้นของกิจการ เมื่อกว่านซื้อเก็บไว้ก็จะหาวิธีที่จะให้หุ้นของบริษัทตนมีราคาสูงขึ้น ในระบะนั้นความต้องการในหลักทรัพย์ต่าง ๆ มีมาก แต่หลักทรัพย์มีจำนวนน้อย จึงได้ใช้วิธีการประกาศเพิ่มทุน เพื่อ

ให้หลักทรัพย์นั้นมีราคาตลาดสูงขึ้น ทำให้กรรมการบริษัทเหล่านี้ประสบความสำเร็จโดย
 การเห็นแก่ประโยชน์ของตนเองมากเกินไป จริง ๆ แล้วบางบริษัทที่เพิ่มทุนนั้นมิได้มีความ
 จำเป็นที่จะต้องใช้เงินทุน แต่ก็เพิ่มทุนเพื่อจะเก็บไว้ โดยมีค้ำไปเพื่อขยายงานเพื่อเพิ่ม
 กำไรให้แก่บริษัท ในปีต่อ ๆ ไป ในอนาคตถ้าไรที่ได้รับนั้นไม่เพิ่มขึ้นตามจำนวนทุนที่เพิ่มขึ้น
 จะทำให้กำไรต่อหุ้น (Earning per share) ลดลงและเงินปันผลจะต้องลดลงตาม
 ค้วย ทำให้มีผลกระทบกระเทือนต่อราคาหุ้นของกิจการในอนาคต ทำให้หุ้นของบริษัทนั้น
 ไม่ค่อยมีคนนิยม เช่น หุ้นของบริษัทเงินทุนบางบริษัทและหุ้นของกลุ่มบริการบางบริษัท เป็นต้น

3. การขาดจรรยาบรรณของบริษัทสมาชิก

นายหน้าส่วนมากสามารถจะซื้อหรือขายหุ้นเพื่อบัญชีลงทุนของตนเองได้ นายหน้า
 บางแห่งมีการซื้อขายเพื่อบัญชีลงทุนของตนเองและเพื่อลูกค้า หุ้นที่มีราคาถูกจะเก็บไว้ใน
 บัญชีลงทุนของตนเอง ของญาติหรือเพื่อนฝูง ส่วนหุ้นที่มีราคาแพงยกให้ลูกค้าไป หรือในระยะ
 ที่ราคาตกต่ำอย่างรวดเร็วก็จะมีการขายหุ้นในบัญชีของตนเองก่อนในราคาสูง ส่วนราคาต่ำ
 ก็ยกให้ลูกค้าไป

การกระทำในลักษณะนี้ แสดงถึงความไม่ซื่อสัตย์ต่อลูกค้าอย่างตรงไปตรงมา

นอกจากนี้ยังมีปัญหาในเรื่องการทำราคาของบรรดานายหน้า ซึ่งมีเงินเพื่อลงทุน
 มาก โดยการทุ่มซื้อหุ้นบางบริษัท อาจจะไม่ใช้บัญชีลงทุนของนายหน้าโดยตรง แต่ใช้ชื่อ
 ลูกค้าที่สมมุติขึ้น เพื่อหลีกเลี่ยงการตรวจสอบของตลาดฯ และมีการปล่อยข่าวลือต่าง ๆ ที่
 จะช่วยให้ราคาหุ้นที่ทุ่มซื้อนั้นมีราคาสูงขึ้น ตามความต้องการ และบางครั้งก็มีการทุ่มขาย
 เพื่อให้ราคาหุ้นนั้นตก เพื่อจะได้รับซื้อในราคาต่ำกลับคืน และทำให้หุ้นสูงขึ้นอีกทำให้มีกำไร
 การกระทำดังกล่าวมิได้ช่วยพัฒนาตลาดหลักทรัพย์ฯ แต่เป็นอันตรายอย่างยิ่งต่อตลาดหุ้นทำให้
 ราคาขึ้นลงอย่างฮวบฮาบไม่เป็นระเบียบ ราคาของหลักทรัพย์ไม่มีเสถียรภาพ และยังเป็น
 การไม่ยุติธรรมต่อผู้ลงทุนรายย่อย เนื่องจากนายหน้ามีอภิสิทธิ์และเงินที่จะลงทุนเหนือกว่าลูกค้า

4. ความบกพร่องของตลาดหลักทรัพย์ฯ และความไม่บริสุทธิ์ใจของกรรมการตลาดหลักทรัพย์ฯ บางท่าน

4.1 ตลาดหลักทรัพย์ฯ ขาดการดูแลเกี่ยวกับการออกหลักทรัพย์ใหม่ในตลาดปฐม โดยปล่อยให้เป็นที่ของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง คือ กระทรวงพาณิชย์เป็นผู้ดูแลการออกหลักทรัพย์ใหม่เพื่อจำหน่ายแก่ประชาชนทั่วไปในปี 2520 และ 2521 มีการจำหน่ายในราคาที่สูงกว่ามูลค่าที่แท้จริงอย่างมาก เช่น การจำหน่ายหุ้นของบริษัทมาบุญครองฯ บริษัทเฟิสทรีสต์ และบริษัทสหยูเนี่ยนและ ฯลฯ ที่เสนอขายต่อบุคคลภายนอก

และแม้แต่การออกหลักทรัพย์ใหม่ เพื่อเสนอขายต่อผู้ถือหุ้นเดิมในตลาดหลักทรัพย์ฯ เอง ตลาดหลักทรัพย์ฯ มิได้ควบคุมปริมาณหลักทรัพย์ โดยเฉพาะการเพิ่มทุนของบริษัทจดทะเบียนว่าจะนำเงินทุนที่เพิ่มขึ้นนั้นไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์ที่เป็นประโยชน์ในด้านการดำเนินงานหรือไม่

ในปี 2521 มีการประกาศเพิ่มทุนของบริษัทจดทะเบียน ซึ่งเป็นแพชชั่นของตลาดในระบะนั้น เนื่องจากในระบะนั้นปริมาณเงินในตลาดมีมาก และมีการคาดการณ์ว่าต่อไปการเพิ่มทุนอาจจะต้องมีการควบคุมจากทางการ จึงเพิ่มทุนเพื่อไว้ใช้ในอนาคต ปริมาณเงินในตลาดส่วนหนึ่งถูกนำไปจองซื้อหุ้นต่าง ๆ เป็นมูลค่าเกือบหนึ่งหมื่นล้านบาท เป็นผลให้ในปี 2522 เกิดภาวะเงินตึงอย่างมาก และกระทบกระเทือนตราค่าหุ้น ราคาหุ้นลดลงอย่างมากและตลาดหุ้นซบเซา

4.2 เกิดความล่าช้าในการติดตามความเปลี่ยนแปลงของตลาดโดยใกล้ชิดของตลาดหลักทรัพย์และระบบการโอนหุ้น (Clearing) ล่าช้า

ไม่ได้มีการติดตามเกี่ยวกับชาวสื่อโดยใกล้ชิด และการป้องกันการทำราคาของผู้ลงทุนบางกลุ่ม เนื่องจากตลาดขาดพนักงานที่จะเข้าไปตรวจสอบดูแลโดยใกล้ชิด ทำให้มีการเอาเปรียบของนายหนาหรือกลุ่มผู้ลงทุนบางกลุ่ม ผู้ลงทุนรายย่อยเปรียบเสมือนปลาตัวเล็กต้องตกเป็นเหยื่อของปลาตัวใหญ่ เท่าที่ศึกษาตลาดหุ้นในเมืองไทยใช้เงินเพียงไม่กี่สิบล้านบาทก็สามารถทำราคาให้ขึ้นไปตามความต้องการได้

นอกจากนี้ระบบการส่งมอบใบหุ้นลาซ่า หลักทรัพย์บางบริษัทที่ตลาดหลักทรัพย์เป็น นายทะเบียนเองก็ยังเกิดความล่าช้าในการโอน ทำให้เกิดความผิดพลาดและเสียหาย เนื่องจากตลาดมิได้เตรียมกาขางอย่างที่จะรับกับความเจริญเติบโตที่รวดเร็วได้

4.3 คณะกรรมการของตลาดหลักทรัพย์ฯ บางท่านขาดความรับผิดชอบที่จะ ควบคุมการดำเนินงานของตลาดให้เป็นไปตามนโยบายและระเบียบที่วางไว้

คณะกรรมการของตลาดหลักทรัพย์บางท่านโดยเฉพาะกรรมการที่คัดเลือกมาจาก บรรดาสมาชิกฯ แสดงให้เห็นถึงความไม่บริสุทธิ์ใจ เห็นแก่ประโยชน์ของบริษัทหรือของ ตนเองมากกว่าที่จะช่วยพัฒนาตลาดหลักทรัพย์ ดังเช่นการพิจารณาหลักทรัพย์ที่ขอจดทะเบียน ในปี 2520 และ 2521 ระบุว่าราคาหุ้นเมื่อนำเข้ามาจากทะเบียนแล้วสูงกว่าราคาที่ซื้อขาย กันก่อนที่จะเข้าตลาดอย่างมาก ทำให้มีกรรมการบางท่านกวานซื้อหุ้นที่ขอจดทะเบียนและ ได้รับการอนุมัติ อาจจะมีชื่อในนามของคนอื่น ทำให้กรรมการเหล่านี้ประสบความสำเร็จ เนื่องจากข้อมูลเป็นอย่างดี

นอกจากนี้การพิจารณาเพื่อจะใช้มาตรการควบคุมบางอย่างเพื่อให้ ตลาดหลักทรัพย์เป็นตลาดที่ดีในบางเรื่องถ้าเห็นว่าจะทำให้บรรดาบริษัทสมาชิกเสียผลประโยชน์ หรือเป็นการบีบบังคับมากเกินไป ก็จะมีกรรมการที่มาจากสมาชิก คัดค้าน

4.4 มีการขายหลักทรัพย์ก่อนและซื้อหลักทรัพย์เข้าที่หลัง ที่เรียกว่า "ชอทเซล" จริง ๆ แล้วการกระทำในลักษณะนี้ตลาดห้ามกระทำ แต่ความมีบรรดานายหน้าและผู้ลงทุนบาง กลุ่มได้ขายหลักทรัพย์ก่อนโดยมีหลักทรัพย์นั้นอยู่ในมือ และซื้อกลับที่หลังเมื่อราคาตกลงมามาก ทำให้ได้กำไร การกระทำเช่นนี้ทำให้ผู้ลงทุนรายย่อย ๆ ซึ่งไม่ทราบถึงกลวิธีของการซื้อขาย หลักทรัพย์แบบนี้เสียเปรียบ และทำให้ราคาหลักทรัพย์ขึ้นลงอย่างไม่เป็นระเบียบ

ข้อคิดเห็นและเสนอแนะ

เพื่อให้ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นตลาดหลักทรัพย์ที่ดีและมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นสถาบันที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ จำเป็นต้อง มีการแก้ไขสิ่งบกพร่องดังต่อไปนี้คือ

1. ในค่านประชาชนผู้ลงทุนและผู้เก็งกำไร

ตลาดหลักทรัพย์ฯ ควรจะเผยแพร่ความรู้ในเชิงวิชาการเกี่ยวกับการลงทุน ข้อขายหลักทรัพย์และเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง อาจจะมีเป็นเอกสาร เปิดการอบรมหรือ การให้ความรู้ทางวิทยุ หรือทางหนังสือพิมพ์ เป็นต้น การให้ข่าวสารเกี่ยวกับตัวเลขและ ข้อมูลต่าง ๆ แก่ผู้ลงทุนและนักเก็งกำไร ควรจะเสนอข่าวอย่างตรงไปตรงมาให้รวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและเป็นไปโดยกว้างขวาง เพื่อป้องกันข่าวลือจนทำให้เกิดการเก็งกำไรที่ไม่มีเหตุผลสมควร จะช่วยให้ตลาดมีความมั่นคงและราคาของหลักทรัพย์ที่มีเสถียรภาพ

2. บริษัทจดทะเบียน

ตลาดหลักทรัพย์ฯ ควรจะติดตามข่าวความเคลื่อนไหวของบริษัทจดทะเบียน และ ภาวะการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เสนอแก่ประชาชนทั่วไป และหามาตรการที่จะควบคุมการเอาเปรียบของกรรมการบริษัทและผู้ถือหุ้นและแก่ประชาชนผู้ลงทุน ที่จะใช้วิธีการต่าง ๆ ที่จะทำราคาหุ้นของบริษัทตน และควรที่จะเพิ่มบริษัทจดทะเบียนให้มากขึ้นเพื่อประชาชนผู้ลงทุนและสถาบันสามารถจะเลือกลงทุนในกิจการที่ดีได้มากขึ้น

เมื่อเพิ่มบริษัทจดทะเบียนให้มากขึ้นก็จะช่วยให้กิจการที่ดีซึ่งเดิมมีลักษณะเป็นบริษัทในครอบครัวมีจำนวนผู้ถือหุ้นมากขึ้นทำให้เป็นบริษัทมหาชน เพื่อเป็นการส่งเสริมให้มีบริษัทมหาชนให้มากขึ้น ทางภาครัฐจะหาสิ่งจูงใจ เช่นการให้มาตรการภาษี หรือการได้รับบัตรส่งเสริมจากคณะกรรมการฯ และเพื่อป้องกันการเสียเปรียบทางด้านบัญชีควรจะแยกแบบการรายงาน เป็น 2 แบบ คือบริษัทในครอบครัวแบบหนึ่ง และบริษัทมหาชนอีกแบบหนึ่ง

3. ทางค่านบริษัทสมาชิก

เพื่อป้องกันความไม่ซื่อสัตย์ต่อลูกค้าของบรรดาสมาชิกควรจะมีให้เจ้าหน้าที่ของบริษัทสมาชิกที่เกี่ยวข้องกับหลักทรัพย์ซื้อหรือขายหลักทรัพย์ของตนเอง เพื่อป้องกันมิให้พนักงานในบริษัทร่วมมือกันซื้อหุ้นในราคาถูกและขายในราคาที่แพงตัดหน้าลูกค้าที่สั่งซื้อหรือสั่ง

ชาย และเจ้าหน้าที่ของตลาดหลักทรัพย์ฯ ควรจะคอยติดตามบัญชีลงทุนของนายหน้าและของลูกค้าบางคนที่มีความสงสัยว่าจะมีการสมมุติชื่อเพื่อซื้อหรือขายของบริษัทสมาชิก อาจจะใช้วิธีการสุ่มตรวจและการขอคำยืนยันว่าลูกค้าคนนั้นมีตัวตน ใดชื่อหลักทรัพย์นั้น ๆ ไว้ในบัญชีจริง เพื่อป้องกันมิให้มีการทำราคาของบรรดานายหน้า และเพื่อป้องกันมิให้บริษัทสมาชิกถือหลักทรัพย์เกินกว่าที่กฎหมายกำหนด (ปัจจุบันกำหนดให้ถือหลักทรัพย์เพื่อลงทุนได้ไม่เกินกวารอยละ 60 ของเงินกองทุน)

ควรเพิ่มสมาชิกเพื่อกำจัดสมาชิกที่ไม่ซื่อสัตย์ต่อลูกค้า โดยให้ลูกค้าได้มีโอกาสเลือกใช้บริการจากบริษัทสมาชิกได้มากขึ้น และเพื่อความสะดวกและรวดเร็ว นอกจากนี้ตลาดหลักทรัพย์ควรจะทำให้สมาชิกนึกถึงจรรยาบรรณของตนให้มากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

4. ด้านตลาดหลักทรัพย์

4.1 มาตรการที่เหมาะสมเพื่อควบคุมการออกหลักทรัพย์ใหม่ของกิจการที่จดทะเบียนฯ และไม่ได้จดทะเบียน ให้มีปริมาณที่เหมาะสมกับความต้องการ กล่าวคือ ทั้งกรรมการชั้นชุดหนึ่งเพื่อกำหนดกฎเกณฑ์ต่างๆ ในการที่จะเพิ่มทุนเพื่อเสนอขายต่อบุคคลทั่วไปหรือต่อผู้ถือหุ้นเดิม ต้องได้รับการพิจารณาและอนุมัติจากคณะกรรมการชุดนี้ก่อน เพื่อป้องกันการเพิ่มทุนโดยเปล่าประโยชน์ และเพื่อวัตถุประสงค์ที่จะควบคุมปริมาณหลักทรัพย์ใหม่ให้สอดคล้องกับปริมาณหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์

4.2 ควรจะขยายตัวตลาดหลักทรัพย์เองเกี่ยวกับพนักงานที่จะปฏิบัติงานและเครื่องมือที่จะช่วยให้เกิดความรวดเร็วและแม่นยำ เพื่อรับกับความเจริญเติบโตของธุรกิจและสถานที่ของตลาดก็จะต้องมีการขยายขึ้นเมื่อจำนวนบริษัทจดทะเบียนและสมาชิกเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ควรมีการวางแผนไว้ล่วงหน้าเพื่อรับกับความเจริญเติบโตของธุรกิจที่จะตามมา

4.3 ควรจะพัฒนาจิตใจของกรรมการตลาดหลักทรัพย์ฯ ให้เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะกรรมการด้วยความบริสุทธิ์ใจ และคอยติดตามการเปลี่ยนแปลงของตลาดโดยใกล้ชิดและทันต่อเหตุการณ์และมีความเข้าใจถึงปัจจัยที่แท้จริง

ซึ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเหล่านั้นและกล้าที่จะตัดสินใจเพื่อวางมาตรการในการควบคุมต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นโดยฉับพลัน โดยไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ใดมากไปกว่าเพื่อพัฒนาตลาดหลักทรัพย์ให้เจริญก้าวหน้า

4.4 เมื่อไม่สามารถป้องกันการทำ "ชอร์ตเซล" เนื่องจากผู้ทำมีใบหุ้นอยู่ในมือสามารถให้ตรวจสอบได้ตลอดเวลา ตลาดหลักทรัพย์ฯ ควรเปิดให้มีการทำชอร์ตเซลได้โดยทั่วไป และเพื่อไม่ให้ผู้ลงทุนรายย่อยเสียเปรียบนายหน้าหรือผู้ลงทุนบางกลุ่ม ตลาดหลักทรัพย์ฯ ควรให้ความรู้เกี่ยวกับการทำชอร์ตเซลเสียเลยว่ามีวิธีการอย่างไร เมื่อไรควรจะทำบ้างเพื่อให้ได้กำไร

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นตลาดหลักทรัพย์ที่รัฐเข้าไปควบคุมดูแลและเพื่อให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้มีบทบาทในการช่วยระดมทุนแก่ธุรกิจ อย่างแท้จริง ควรจะมีการปรับปรุงและแก้ไขในเรื่องต่าง ๆ ที่กล่าวแล้ว จะทำให้ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นตลาดหลักทรัพย์ที่ดี และมีผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้สำเร็จผลตามเป้าหมาย.